

První stavby vysokorychlostních tratí začnou v roce 2025

10.10.2024 - | Ministerstvo dopravy ČR

V rámci procesu územního plánování již na mnoha úsecích projektovaných vysokorychlostních tratích došlo k vymezení koridorů, které umožňují umístit stavbu v navrhovaném území a některé již získaly kladné stanovisko v procesu posouzení vlivů na životní prostředí (EIA).

„V současné chvíli probíhá projektování tratí, které doprovází bezprecedentní rozsah komunikace s obcemi, kraji, spolky a s občany, jichž se chystaná výstavba vysokorychlostních tratí přímo dotýká. V projektu Dialog, který Správa železnic a ministerstvo se samosprávami vede, nacházíme vzájemně přijatelná řešení pro vedení tratí. Taková komunikace vyžaduje úsilí i čas, delší, než jsme si na začátku představovali. Považujeme jej však za výbornou investici, která zkrátí projednávání v dalších etapách přípravy a urychlí schvalování stavby,“ říká ministr dopravy Martin Kupka a pokračuje:

„Přitom stále platí, že do 10 let se svezeme vlakem po vysokorychlostní trati, do roku 2040 bude postavená většina projektovaných tratí a do roku 2050 bude celá síť VRT v Česku napojena na evropskou dopravní síť, k čemuž jsme se jako členská země EU zavázali.“

V rámci procesu územního plánování již na mnoha úsecích projektovaných vysokorychlostních tratích došlo k vymezení koridorů, které umožňují umístit stavbu v navrhovaném území a některé již získaly kladné stanovisko v procesu posouzení vlivů na životní prostředí (EIA).

V různých fázích pořízení jsou aktualizace zásad územního rozvoje hlavního města Prahy, Olomouckého kraje, Kraje Vysočina, Jihomoravského kraje. K posouzení vlivu stavby na životní prostředí (EIA) dochází například na VRT Moravská brána, kde řízením prochází 80 km novostavby železniční trati.

„Zareagovali jsme na vznikající časovou ztrátu změnou procesů, které můžeme sami ovlivnit. Přešli jsme na projektový způsob řízení. Na včasnou realizaci VRT dohlíží výbor pro strategické investice, který řídí premiér. Jako ministr dopravy dále vedu meziresortní řídicí výbor, projektový tým na Správě železnic vede náměstek generálního ředitele. Pro odpovědné manažery Správy železnic jsme nastavili KPI, jež přísně zohledňují prioritu, kterou vláda projektu VRT přikládá,“ dodává Kupka.

U takto významných staveb to ale není jen Ministerstvo dopravy nebo Správa železnic, které do jednotlivých procesů vstupují. Článkem, který významně ovlivňuje délku přípravných etap jsou také krajská zastupitelstva, která například rozhodují o aktualizaci zásad územního rozvoje. Je sice třeba mít pochopení, že o takto významné liniové stavbě rozhodují i několik let.

Na druhé straně stát může, v případě strategicky důležitých infrastrukturních staveb, zamezit neodůvodněným prodáváním a rozhodnout prostřednictvím Dopravního a energetického stavebního úřadu. Úřad tak bude přímo posuzovat zpracovanou Dokumentaci pro povolení stavby dle nového stavebního zákona a jeho prováděcí vyhlášky. Územní řízení a rozhodnutí tak z procesu odpadá.

Kromě zmíněného již zahájila Správa železnic první fázi majetkoprávního vypořádání. Byli informováni vlastníci pozemků, kteří budou dotčeni stavbou vysokorychlostní tratě. Jsou připravovány tzv. předběžné archeologické výzkumy, jejichž hlavním cílem je definování časové a

finanční náročnosti budoucího záchranného archeologického výzkumu.

Tři úseky vysokorychlostních tratí budou financovány prostřednictvím PPP

Za účelem ověření možnosti zapojit širší spektrum finančních zdrojů byla vyhotovena studie proveditelnosti PPP projektu pro vybrané úseky RS Morava. Studie doporučila realizaci 3 dílčích úseků formou PPP, konkrétně pak:

- VRT Moravská brána v délce 91 km s investičními náklady 96 mld. Kč.
- Dále pak VRT Jižní Morava v délce 39 km a investičními náklady 23 mld. Kč.
- Třetím projektem je RS Střední Morava v délce 75 km a investičními náklady 60 mld. Kč.

V návaznosti na předložené výsledky studie vláda schválila 18. září 2024 další pokračování předmětných úseků Rychlých spojení touto formou a Ministerstvo dopravy ve spolupráci se Správou železnic připravují výběr transakčních poradců, které pomohou při realizaci navazujících kroků, včetně soutěže na dodavatele.

Harmonogram připravovaných staveb v systému Rychlých spojení

RS 1: Praha - Brno - Ostrava - Katowice

- **VRT Praha jižní větev (vč. Jahodnické spojky):**
 - **Stav:** Zpracování projektové dokumentace a vyhledání technického řešení. Probíhá intenzivní projednání záměru s dotčenými samosprávami, příprava DURP
 - **Termíny:** Počátek realizace v roce 2031/2032, zprovoznění v roce 2035/2036.
- **VRT Praha severní větev (4. kolej Praha - Libeň):**
 - **Stav:** Zpracování projektové dokumentace, oznámení EIA (vyhodnocení vlivů na životní prostředí).
 - **Termíny:** Počátek realizace v roce 2028/2029, zprovoznění po roce 2032.
- **VRT Polabí a VRT Střední Čechy:**
 - **Stav:** Zpracování projektové dokumentace, probíhá AZÚR (aktualizace zásad územního rozvoje) dvou dotčených krajů.
 - **Termíny:** Realizace v roce 2030, zprovoznění v roce 2035.
- **VRT Vysočina I a II:**
 - **Stav:** Zpracování projektové dokumentace, probíhá AZÚR. Intenzivní projednání záměru s dotčenými samosprávami a prezentace záměru veřejnosti.
 - **Termíny:** Počátek realizace v roce 2031, zprovoznění v roce 2035/2036.
- **VRT Moravská brána I a II:**
 - **Stav:** Dokončená projektová dokumentace, probíhá proces EIA, veřejné projednání. Zahájeno oslovení vlastníků dotčených nemovitostí a pozemků, připravuje se zadání předběžného archeologického výzkumu. Připravováno pro realizaci formou PPP
 - **Termíny:** Počátek realizace v roce 2028, zprovoznění v roce 2033.
- **RS Modernizace trati Brno - Přerov:**

Úsek Brno - Blažovice

- **Stav:** Probíhá Aktualizace zásad územního rozvoje (AZÚR) Jihomoravského kraje a zpracování záměru projektu. Připravováno pro realizaci formou PPP.
- **Termíny:** Probíhá zpracování projektové dokumentace. Počátek realizace stavby se odhaduje v roce 2028, její zprovoznění pak v roce 2031.

Úsek Blažovice - Vyškov

- **Stav:** Je dokončena Aktualizace zásad územního rozvoje (AZÚR), podrobné Inženýrsko-geologické průzkumy (IGP), oznámení vyhodnocení vlivů na životní prostředí (EIA) a její dopracování, stejně jako stanovisko EIA. Probíhá zpracování dokumentace pro stavební povolení (DSP) a projektové dokumentace pro provádění stavby (PDPS). Přípravováno pro realizaci formou PPP.
- **Termíny:** Největší objem projektových prací by měl proběhnout v druhé polovině roku 2024 a v roce 2025. Počátek realizace stavby se odhaduje v roce 2027.

Úsek Vyškov - Nezamyslice

- **Stav:** Je dokončena aktualizace zásad územního rozvoje (AZÚR), oznámení vyhodnocení vlivů na životní prostředí (EIA) a její dopracování. Čeká se na stanovisko EIA a připravováno pro realizaci formou PPP.
- **Termíny:** Největší objem projekčních prací se očekává v letech 2025 a 2026. Počátek realizace stavby se odhaduje v roce 2027.

Úsek Nezamyslice - Kojetín

- **Stav:** Je dokončena aktualizace zásad územního rozvoje (AZÚR), podrobné Inženýrsko-geologické průzkumy (IGP), oznámení Vyhodnocení vlivů na životní prostředí (EIA), její dopracování a stanovisko EIA. Dokončeno je zpracování projektové dokumentace pro provádění stavby (PDPS) a byli osloveni vlastníci pozemků. Dokončen je také tender na zhotovitele majetkoprávního vypořádání, geometrické plány a zpracování plošných odhadů. Finalizováno je stanovisko dotčených orgánů státní správy (DOSS) včetně jednotného environmentálního stanoviska (JES). Realizován byl předběžný archeologický výzkum (PAV) a bylo požádáno o připojení k distribuční síti. Probíhá majetkoprávní vyrovnání, povolení záměru Dopravním a energetickým stavebním úřadem (DESÚ) a realizace přeložek sítí cizími investory.
- **Termíny:** Počátek realizace stavby se odhaduje v roce 2025 (v rámci PPP pouze údržba, realizace standardně).

Úsek Kojetín - Přerov

- **Stav:** Je dokončena aktualizace zásad územního rozvoje (AZÚR), podrobné inženýrsko-geologické průzkumy (IGP), oznámení vyhodnocení vlivů na životní prostředí (EIA), její dopracování a stanovisko EIA. Zhotoveny jsou geometrické plány a zpracovány plošné odhady. Bylo požádáno o připojení k distribuční soustavě. Probíhá oslovení vlastníků pozemků a majetkoprávní vypořádání. Realizovány jsou přeložky sítí cizími investory.
- **Termíny:** Počátek realizace stavby se odhaduje v roce 2025 (v rámci PPP pouze údržba, realizace standardně).

RS 2: Brno - Břeclav - Vídeň/Bratislava

- **VRT Jižní Morava:**
 - **Stav:** Dokončená projektová dokumentace, probíhá proces EIA, oslovení vlastníků dotčených nemovitostí a majitelé těžebních prostorů. Intenzivní projednání záměru s dotčenými samosprávami a prezentace veřejnosti.
 - **Termíny:** Počátek realizace v roce 2028, zprovoznění v roce 2033.

RS 3: Praha - Beroun - Domažlice - státní hranice

- **Novostavba trati Praha-Smíchov - Beroun:**

- **Stav:** Finalizuje se proces EIA směrem k vydání stanoviska EIA, probíhá dále geotechnický průzkum. Získání stanoviska EIA, geotechnický průzkum.
- **Termíny:** Realizace stavby cca po roce 2028, ukončení cca 2035.

- **Modernizace trati Plzeň - Domažlice:**

- **Stav:** Různé fáze přípravy pro jednotlivé úseky (1. až 4. stavba). Probíhá proces získání územního rozhodnutí a DSP, majetkoprávní vyrovnání, zpracování dokumentace TNS (Technická norma stavby).
- **Termíny:** Realizace mezi lety 2025 a 2030.

RS 4: Praha - Ústí nad Labem - Drážďany

- **VRT Podřipsko:**

- **Stav:** Dokončená AZÚR Středočeského kraje, probíhá AZÚR Ústeckého kraje a Prahy, SEA (strategické environmentální posouzení) AZÚR. Probíhá IGP (Inženýrsko-geologické průzkumy).
- **Termíny:** Počátek realizace v roce 2030, zprovoznění v roce 2035.

- **NŽS PA 2 Krušnohorský tunel:**

- **Stav:** Schválená AZÚR Ústeckého kraje, probíhá proces EIA, schvalování projektu v Německu, příprava mezistátní smlouvy.
- **Termíny:** Počátek realizace na konci roku 2029/začátkem roku 2030, zprovoznění v roce 2040.

- **NŽS PA 3 Ústí nad Labem - Chabařovice:**

- **Stav:** Schválená AZÚR Ústeckého kraje, probíhají IGP, příprava mezistátní smlouvy.
- **Termíny:** Počátek realizace v roce 2030, zprovoznění v roce 2040.

RS 5: Praha - Hradec Králové / Pardubice - Wrocław

- **VRT Poříčany - Hradec Králové/Pardubice:**

- **Stav:** Dopracování studie proveditelnosti, ekonomické hodnocení, úprava trasy dle požadavků obcí, prověřování variant připojení Pardubic.
- **Termíny:** bude stanoveno v návaznosti na schválení SP.

<https://www.mdcr.cz/Media/Media-a-tiskove-zpravy/Prvni-stavby-vysokorychlostnich-trati-zacnou-v-roce?returl=%2FMedia%2FMedia-a-tiskove-zpravy>